

D/144/02.02.00/2025

113 § TALOUSARVIO JA TOIMINTASUUNNITELMA 2026 JA TALOUS- JA
TOIMINTASUUNNITELMA VV. 2027-2028

Kunnanhallitus 8.12.2025 § 314

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnanvaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Kunnanhallitus vahvisti 27.6.2025 § 158 talousarviolaadintaohjeet aikatauluineen vuoden 2026 talousarvion ja toimintasuunnitelman ja vuosien 2027–2028 talous- ja toimintasuunnitelman valmistelua varten. Lautakuntakohtaiset kehykset toimielimille talousarvion laadinnassa vuodelle 2026 on lähtökohtaisesti käyttötalousmenojen osalta vuoden 2024 tilinpäätös lisättynä 2 %. Raamissa tulee kuitenkin huomioida kustannuspaikkatasolla toiminnallisen muutoksen vaatima määräraahatarve joko lisäävästi tai vähentävästi (käyttötaloustulot ja –menot) erityisesti teknisen lautakunnan tulosalueella (hyvinvointialueen vaikutus). Uutena vuonna 2026 sivistystoimen tulosalue kunnan omana toimintana. Investointiosassa tavoitteellisena raamina oli vuodelle 2,9 milj. euroa netto taloussuunnitelman 2026 – 2027 mukaisesti.

Vuoden 2026 talousarvio on pyritty laatimaan kuntataloudelle strategiassa asetettuja tavoitteita noudattaen ja siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Strategian pohjalta laaditut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet esitetään sitovuustasolla sekä valtuustoon (taso 2) nähden että lautakuntiin (taso 3) nähden.

Toimintatuotot ovat vuonna 2026 yhteensä 2,326 milj. euroa, joka on vuoden 2025 talousarvioon verrattuna 37,357 % pienempi. Tulojen lasku koostuu suurimmaksi osaksi kiinteistöjen vuokratulojen alenemisesta. Toimintakulut ovat vuonna 2026 yhteensä 10,501 milj. euroa. Laskua kuluvan vuoden talousarvioon on 0,64 %. Huomioitavaa on, että luvut eivät ole täysin vertailukelpoiset, koska sivistystoimi tulee kunnan omaksi toiminnaksi 2026 alusta alkaen.

Toimintakate on toimintatuottojen ja – kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksella ja valtionosuudella katettavan osuuden toiminnan kuluista.

Talousarvioesityksen mukaan toimintakate on -8,17 miljoonaa euroa (v. 2025 -6,86 milj. euroa).

Verotuloja arvioidaan kertyvän vuonna 2026 yhteensä 6 786 000 euroa. Verotulot on arvioitu syyskuun 2025 veroennustekehikon pohjalta. Vuoden 2026 valtionosuudet on arvioitu lokakuussa valtiovarainministeriön tekemän laskelman mukaan ja niitä arvioidaan kertyvän 2 341 721 euroa. Aikaisempina vuosina valtionosuus on ollut negatiivinen ja kunta on

Suunnitelmavuodelle 2026 kaikkia toimintatuottoja ja toimintamenoja on korotettu 2 % vuoden 2025 tasosta, pois lukien avustukset.

Toimintamenoihin ei ole arvioitu mahdollisia henkilöstösuunnitelmasta johtuvia menojen vähennyksiä tai lisäyksiä.

Vimpelin kunnan taloussuunnitelman vuosille 2026–2028 perustana on ollut vuoden 2025 talousarvio. Vuoden 2023 alusta lukien kunnan kustannus- ja tulorakenne on muuttunut oleellisesti hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa. Samoin kuntien työllisyyspalvelujen maksuosuuksien siirtyminen kunnille vaikuttaa menoina vuoden 2025 alusta ja ne ovat edelleen nousemassa. Sivistystoimen siirtyminen kunnalle vaikuttaa lisäksi henkilöstökulujen suureen nousuun, koska henkilöstön määrä yli kaksinkertaistuu.

Suunnitelmavuodelle 2026 myyntituottoja ja muita toimintatuottoja on korotettu 2 % vuoden 2025 tasosta, pois lukien maksutuotot ja avustukset. Toimintamenoista henkilöstökuluihin, aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin sekä muihin toimintakuluihin on arvioitu 3 %:n korotus vuoden 2025 tasosta, palvelujen ostoon on huomioitu työllisyyden palvelujen osto sen suuruisena kuin kuntayhtymä on arvioinut, Kelan työllisyyden masuosuudet on arvioitu nousevan vuoden 2025 tasosta. Avustukset on pidetty ennallaan. Verotuloihin on arvioitu kasvua, koska kunnallisveroprosenttia on nostettu 0,2 %:lla. Verotulojen arvioinnossa on käytetty syyskuun 2025 veroennustekehikon arviota. Valtionosuus on arvioitu perustuen valtiovarainministeriön 23.9.2025 laskelmaan. Korkomenoihin on arvioitu lisäystä, koska vuonna 2026 tulee lainanotto kasvamaan, mikäli investointiosa hyväksytään esitetyssä muodossa. Myös poistojen kasvu on ennakoitu investointiansaan perustuen.

Suunnitelmavuodelle 2026 toimintatuotot on pidetty vuoden 2025 tasossa. Se, mitä kiinteistöjä hyvinvointialue vuokraa 2026 alusta lukien tuo muiden toimintatuottojen osalta epävarmuutta arvioon. Toimintamenoista henkilöstökuluihin, aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin sekä muihin toimintakuluihin on arvioitu 3 %:n korotus, palvelujen ostoon on huomioitu työllisyyspalvelujen osto. Sivistystoimen menot ovat talousarviossa 2026 kunnan omana toimintana ensimmäistä kertaa vuosiin, joten sen asettumista talousarvioon tullaan seuraamaan. Verotulojen on arvioitu nousevan kunnallisveron nostamisen vuoksi. Valtionosuus on arvioitu perustuen valtiovarainministeriön laskelmaan, mutta epävarmuutta siinä tulee olemaan. Uuden valtionosuusjärjestelmän piti tulla voimaan 2027 alussa. Valtionosuusjärjestelmän uudistaminen on kuitenkin kariutunut ja se jää uuden hallituksen järjestettäväksi. Toisaalta taas neuvottelut jollakin tasolla valtionosuusjärjestelmän uudistuksesta jatkunevat. Korkomenoihin on arvioitu lisäystä, koska vuosina 2026 ja 2027 tulee lainanotto kasvamaan, mikäli investointiosa hyväksytään esitetyssä muodossa.

Em. syiden vuoksi suunnitelmavuosien valtionosuusarviot ovat **arvioita**. Investointisuunnitelma vuosille 2026–2028 kasvattaa kunnan lainamäärää ja korkokustannuksia suunnitelmavuosina.

Oheismateriaali: Talousarvio 2026 ja talous- ja toimintasuunnitelma 2027–2028 -asiakirja on jaettavana kunnanhallituksen jäsenille ja valtuuston puheenjohtajistolle kunnanvirastolla 8.12.2025 lukien.

Valmistelija Hallinto- ja talousjohtaja Eveliina Nokua-Keisanen
eveliina.nokua-keisanen(at)vimpeli.fi, 040-1495719

Kj.

Kunnanhallitus

1. esittää vuoden 2026 talousarvion ja toimintasuunnitelman ja vuosien 2027–2028 talous- ja toimintasuunnitelman kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi ja
2. esittää, että kunnanvaltuusto antaa kunnanhallitukselle valtuuden pitkäaikaisen lainanottoon talousarviovuoden 2026 aikana enintään 6,0 milj. euroa investointien rahoitukseen ja lyhytaikaisen talousarviolainan ja harkintansa mukaan osan kuntatodistuslainan muuttamiseen pitkäaikaiseksi lainaksi.

Kunnanhallitus valtuuttaa viranhaltijat tekemään talousarviokirjaan mahdolliset tekniset korjaukset.

Khall

Hyväksyttiin.

Kunnanvaltuusto 16.12.2025

Oheismateriaali: Talousarvio 2026 ja talous- ja toimintasuunnitelma 2027–2028 -asiakirja on jaettavana valtuutetuille kunnanvirastolla 12.12.2025.

Viranhaltijat ovat tehneet talousarviokirjaan teknisiä korjauksia, jolla on ollut myös tulosvaikutus. 12.12.2025 jaettuun talousarviokirjaan on tehty korjaukset. Ohessa korjattu talousarviotaulukko:

	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot	4 184 565	3 829 713	3 790 759	3 712 918	2 410 320
Toimintakulut	-22 424 940	-10 307 610	-9 858 959	-10 569 723	-10 501 333
Toimintakate	-18 240 375	-6 477 897	-6 068 200	-6 856 805	-8 091 013
Verotulot	10 960 338	6 383 501	6 261 485	6 425 000	6 786 000
Valtionosuudet	9 117 671	1 786 605	1 416 178	1 598 063	2 341 721
Rahoitustuotot/kulut	-4 106	-225 271	-336 708	-251 180	-339 550
Vuosikate	1 833 529	1 466 938	1 272 754	915 078	696 708
Poistot	-1 038 987	-1 000 964	-1 008 500	-923 094	-904 638
Tilikauden tulos	794 542	465 975	264 255	-8 016	-207 930

Vimpelin kunnan vuoden 2026 talousarvion tulos on negatiivinen 207 930 euroa. Taloutta tullaan seuraamaan aktiivisesti vuoden aikana ja korjausliikkeitä pyritään tekemään ajoissa.

Kvalt

Hyväksyttiin.

Tästä päätöksestä ei ole säädetyssä ajassa valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta sekä 19.12.2025 yleisesti nähtävänä olleesta pöytäkirjasta ote.

Otteen oikeaksi todistaa
Vimpeli 25.09.2026

Riitta Bergbacka

Vimpelin kunnan Talousarvio vuodelle 2026 Taloussuunnitelma vuosille 2027–2028

Kunnanhallitus 8.12.2025 § 314

Kunnanvaltuusto 16.12.2025 § 113

Vimpelin kunnanvaltuusto on hyväksynyt Vimpelin kunnan talousarvion vuodelle 2026 ja taloussuunnitelman vuosille 2027-2028 kokouksessaan 16.12.2025 §113

Vimpelissä 25.9.2026

Riitta Bergbacka

Riitta Bergbacka

hallintosihteeri/keskusarkistonhoitaja

Kunnanhallitus

Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta
Tekninen lautakunta
Sivistyslautakunta
Investoinnit

Kunnanjohtaja
Hallinto- ja talousjohtaja
Vapaa-aikasihteeri
Tekninen johtaja
Lukion rehtori-sivistysjohtaja
Kunnanjohtaja
Vapaa-aikasihteeri
Tekninen johtaja
Lukion rehtori-sivistysjohtaja

5 TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVAT TOIMENPITEET TALOUSARVIOSSA

Kuntalain mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Voimaan tulleiden Kuntalain säännösten (110.3 §) mukaan alijäämän kattamisvelvoite syntyy, kun kunnan tai kuntayhtymän taseeseen on kertynyt alijäämää. Taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta. Alijäämän kattamista koskevista yksilöidyistä toimenpiteistä päätetään taloussuunnitelmassa. Taloussuunnitelman tasapainoa arvioitaessa otetaan huomioon taseeseen kertyneet ylijäämät.

Uuden kuntalain mukaan talouden tasapainottamiseksi ei laadita enää erillistä toimenpideohjelmaa, vaan kaikki yksilöidyt ja konkreettiset tasapainottamistoimenpiteet tulee esittää talousarviossa ja -suunnitelmassa. Usealle vuodelle ulottuvat talouden tasapainottamistoimenpiteet tarkistetaan ja hyväksytään vuosittain talousarvion ja -suunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Talousarvioon ja -suunnitelmaan otettavat toimenpiteet on esitettävä yksilöityinä, rahamääräisinä ja ajallisesti kohdistettuina.

Kunnanvaltuusto on 23.10.2023 hyväksynyt uuden talouden tasapainottamisohjelman talousarviovuodelle 2024 ja suunnitelmavuosille 2025–2026. Suunnitelmavuosilla olevat luvut eivät merkitse uusia toimenpiteitä, vaan ne kuvaavat muutosta tuloslaskelmaan verrattuna vuoteen 2023.

Erityisesti suunnitelmavuodet tulevat olemaan talouden tasapainottamisen kannalta haasteellisia. Toiminnan rahoitusta lieenee välttämätön lisätä verotulojen kautta, koska valtionosuuden kautta ei tulopohjaa voida omilla toimenpiteillä kasvattaa. Lisäksi vuoden 2025 alusta voimaan tullut työllisyyden hoidon uudistus tuo suunnitelmavuosiin sekä tulojen että menojen osalta vielä edelleen jonkin verran epävarmuustekijöitä. Hyvinvointialueille vuokrattujen kiinteistöjen vuokratulot ovat myös epävarmuustekijä.

Uusi talouden tasapainottamisohjelma laaditaan keväällä 2026 uuden kuntastrategian yhteydessä.

Talouden tasapainottamisohjelma	2023	2024	2025	2026
Kunnanvaltuusto 23.10.2023 §				
Vesi- ja jätevesimaksujen (kulutus) nostaminen 15 %		100 000	100 000	100 000
Kunnan suoraan omistamien asuntojen vuokrien nostaminen 10 %		21 000	21 000	21 000
Rahoitusvastikkeen poismaksu, vuokratulon lisäys		10 000	10 000	10 000
Tuntikehyksen vähentäminen oppilasmäärän pienentyessä		-40 000	-40 000	-40 000
Esikouluryhmien vähentäminen yhteen	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Kotihoidon tuen vähentäminen lasten lukumäärän laskiessa		-10 000	-20 000	-20 000
Rakennusvalvonnan taksojen ja maksujen korotus		-2 500	-2 500	-2 500
Kiinteistöstrategia ja kiinteistöjen salkutus ylläpidettäviin, kehitettäviin, myytäviin, purettaviin, "kylmäksi laitettaviin" jne. Kiinteistöstrategia hyväksytty kunnanvaltuustossa 2.4.2023				
Ylläpidettäviin kiinteistöihin toteutetaan energiansäästötoimenpiteitä		-20 000	-20 000	-20 000
Yhden esimiehen malli ruoka- ja siivouspalveluissa, toteutettu v. 2023	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
Yhteensä säästöohjelma: vaikutus tulokseen verrattuna nykyiseen, euroa	60 000	263 500	263 500	263 500

Tilinpäätösten yli- ja alijäämät vuosilta 2013–2024 sekä taseiden yli- ja alijäämät vuosilta 2020–2024

Tilinpäätösten yli- / alijäämät	
TP 2013 alijäämä	-527 547,56
TP 2014 alijäämä	-221 139,17
TP 2015 ylijäämä	1 397 726,12
TP 2016 ylijäämä	1 482 844,84
TP 2017 ylijäämä	961 529,27
TP 2018 alijäämä	-503 010,33
TP 2019 alijäämä	-1 154 485,45
TP 2020 ylijäämä	1 240 913,36
TP 2021 ylijäämä	971 742,04
TP 2022 ylijäämä	794 541,98
TP 2023 ylijäämä	465 974,60
TP 2024 ylijäämä	264 254,64

Taseen yli- / alijäämät	
Taseen alijäämä 31.12.2020	-165 830,07
Taseen ylijäämä 31.12.2021	805 911,97
Taseen ylijäämä 31.12.2022	1 600 453,95
Taseen ylijäämä 31.12.2023	2 066 428,55
Taseen ylijäämä 31.12.2024	2 330 683,19